

Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (trzecia izba)

z dnia 20 października 2022 r. *

Odesłanie prejudycjalne – Dyrektywa 2011/7/UE – Zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych – Odzyskiwanie od organu publicznego wierzytelności nabytych od przedsiębiorstw przez firmę windykacyjną – Rekompensata za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela w przypadku opóźnienia w płatnościach dłużnika – Artykuł 6 – Minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR – Transakcje między przedsiębiorstwami a organami publicznymi – Artykuł 4 – Procedura certyfikacji towarów lub usług – Termin płatności – Artykuł 2 pkt 8 – Pojęcie „należnej kwoty” – Uwzględnienie podatku od wartości dodanej do celów obliczenia odsetek za zwłokę

W sprawie C-585/20

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 2 de Valladolid (sąd administracyjny szczebla prowincji nr 2 w Valladolidzie, Hiszpania) postanowieniem z dnia 22 września 2020 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 5 listopada 2020 r., w postępowaniu:

BFF Finance Iberia SAU

przeciwko

Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León,

TRYBUNAŁ (trzecia izba),

w składzie: K. Jürimäe, prezes izby, M. Safjan, N. Piçarra (sprawozdawca), N. Jääskinen i M. Gavalec, sędziowie,

rzecznik generalny: A. Rantos,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

– w imieniu Gerencia Regional de Salud de la Junta de Castilla y León – D. Vélez Berzosa i L. Vidueira Pérez, w charakterze pełnomocników,

* Język postępowania: hiszpański.

- w imieniu rządu hiszpańskiego – S. Jiménez García i M.J. Ruiz Sánchez, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu Komisji Europejskiej – G. Gattinara, M. Jáuregui Gómez i P. Ondrůšek, w charakterze pełnomocników,

po zapoznaniu się z opinią rzecznika generalnego na posiedzeniu w dniu 28 kwietnia 2022 r.,
wydaje następujący

Wyrok

- 1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wykładni art. 2, art. 4 ust. 1, art. 6 i art. 7 ust. 2 i 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych (Dz.U. 2011, L 48, s. 1; sprostowanie Dz.U. 2012, L 233, s. 3).
- 2 Wniosek ten został złożony w ramach sporu pomiędzy BFF Finance Iberia SAU (zwaną dalej „BFF”) a Gerencia Regional de Salud de la Junta de de Castilla y León (regionalnym zarządem służby zdrowia rządu regionalnego Kastylii i Leonu, Hiszpania, zwanym dalej „organem administracji regionalnej”) w przedmiocie odzyskiwania przez BFF od owego organu wierzytelności odpowiadających należnościom za dostawy towarów i usług dokonywane przez 21 przedsiębiorstw na rzecz ośrodków zdrowia podległych wspomnianemu organowi.

Ramy prawne

Prawo Unii

Dyrektywa 2011/7

- 3 Motywy 3, 9, 17–19, 23 i 26 dyrektywy 2011/7 mają następujące brzmienie:

„(3) Wiele płatności w transakcjach handlowych między podmiotami gospodarczymi lub między podmiotami gospodarczymi a organami publicznymi dokonywanych jest po terminie uzgodnionym w umowie lub określonym w ogólnych warunkach handlowych. Choć towary zostały dostarczone, a usługi wyświadczone, wiele odpowiadających im faktur płaconych jest długo po terminie. Takie opóźnienia w płatnościach mają negatywny wpływ na płynność finansową i komplikują zarządzanie finansami przedsiębiorstw. Wpływa to również na ich konkurencyjność i rentowność, gdy z powodu opóźnień w płatnościach wierzyciel zmuszony jest sięgać do zewnętrznych źródeł finansowania. [...]

[...]

(9) Niniejsza dyrektywa powinna regulować wszystkie transakcje handlowe niezależnie od tego, czy mają one miejsce między przedsiębiorstwami prywatnymi lub publicznymi, lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, uwzględniając fakt, że organy publiczne dokonują znacznych płatności na rzecz przedsiębiorstw. [...]

[...]

- (17) Płatność dłużnika powinna być uważana za opóźnioną, a zatem uprawniającą do odsetek za opóźnienia w płatnościach, w przypadku gdy wierzyciel nie dysponuje należną kwotą w stosownym terminie, pod warunkiem że wypełnił swoje zobowiązania prawne i umowne.
- (18) Faktury równają się wezwaniom do zapłaty i są ważnymi dokumentami w łańcuchu transakcji dostawy towarów i świadczenia usług, między innymi do celów ustalenia terminów płatności. [...]
- (19) Konieczna jest uczciwa rekompensata za ponoszone przez wierzycieli koszty odzyskiwania należności w związku z opóźnieniami w płatnościach, aby zniechęcić do opóźnień w płatnościach. Koszty odzyskiwania należności powinny obejmować również odzyskiwanie kosztów administracyjnych oraz rekompensatę za koszty wewnętrzne poniesione z powodu opóźnień w płatnościach, w odniesieniu do których niniejsza dyrektywa powinna przewidzieć stałą minimalną kwotę, którą można połączyć z odsetkami za opóźnienia w płatnościach. Rekompensata w postaci stałej kwoty powinna mieć na celu ograniczenie kosztów administracyjnych i wewnętrznych związanych z odzyskiwaniem należności. [...]

[...]

- (23) Co do zasady organy publiczne korzystają z bardziej bezpiecznych, przewidywalnych i trwałych źródeł dochodów niż przedsiębiorstwa. Ponadto warunki dostępu do finansowania w przypadku wielu organów publicznych są o wiele bardziej atrakcyjne niż w przypadku przedsiębiorstw. Jednocześnie organy publiczne, aby osiągnąć swoje cele, są w mniejszym stopniu niż w przypadku przedsiębiorstw prywatnych uzależnione od budowania trwałych stosunków handlowych z klientami. Długie terminy płatności i opóźnienia w płatnościach ze strony organów publicznych za towary i usługi prowadzą do nieuzasadnionych kosztów dla przedsiębiorstw. W związku z powyższym należy wprowadzić szczegółowe przepisy dotyczące transakcji handlowych związanych z dostawą towarów lub świadczeniem usług przez przedsiębiorstwa dla organów publicznych, które powinny przewidywać w szczególności terminy płatności nieprzekraczające co do zasady 30 dni kalendarzowych, chyba że umowa wyraźnie stanowi inaczej, i pod warunkiem że jest to obiektywnie uzasadnione szczególnym charakterem lub szczególnymi elementami umowy, ale w żadnym razie nieprzekraczające 60 dni kalendarzowych.

[...]

- (26) Aby osiągnięcie celów niniejszej dyrektywy nie zostało zagrożone, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w transakcjach handlowych maksymalny czas trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji nie przekraczał co do zasady 30 dni kalendarzowych. Powinna jednak istnieć możliwość przedłużania procedury weryfikacji poza 30 dni kalendarzowych, na przykład w przypadku szczególnie złożonych umów, gdy jest to wyraźnie uzgodnione w umowie, w jakiegokolwiek dokumentacji przetargowej i jeżeli nie jest to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela”.

4 Artykuł 1 owej dyrektywy, zatytułowany „Przedmiot i zakres stosowania”, przewiduje w ust. 1 i 2:

„1. Celem niniejszej dyrektywy jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, aby zapewnić właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego, wspierając tym

samym konkurencyjność przedsiębiorstw, a w szczególności [małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)].

2. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich płatności, które stanowią wynagrodzenie w transakcjach handlowych”.

5 Zgodnie z art. 2 pkt 1, 2, 4 i 8 wspomnianej dyrektywy:

„Do celów niniejszej dyrektywy zastosowanie mają następujące definicje:

- 1) »transakcje handlowe« oznaczają transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem;
- 2) »organ publiczny« oznacza każdą instytucję zamawiającą w rozumieniu art. 2 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2004/17/WE [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. koordynującej procedury udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, Dz.U. 2004, L 134, s. 1] oraz art. 1 ust. 9 dyrektywy 2004/18/WE [Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi, Dz.U. 2004, L 134, s. 114], niezależnie od przedmiotu lub wartości umowy;

[...]

- 4) »opóźnienia w płatnościach« oznaczają płatności, które nie zostały dokonane w umownym lub ustawowym terminie, w przypadku gdy spełnione są warunki określone w art. 3 ust. 1 lub w art. 4 ust. 1;

[...]

- 8) »należność« oznacza główną kwotę, która powinna być zostać zapłacona w umownym lub ustawowym terminie zapłaty, obejmującą także mające zastosowanie podatki, cła, opłaty lub koszty wymienione na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty”.

6 Artykuł 4 dyrektywy 2011/7, zatytułowany „Transakcje między przedsiębiorstwami a organami publicznymi”, ma następujące brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach transakcji handlowych, w których dłużnikiem jest organ publiczny, wierzyciel był uprawniony po upływie terminu określonego w ust. 3, 4 lub 6 do ustawowych odsetek za opóźnienia w płatnościach, bez konieczności przypomnienia, w przypadku gdy spełnione są następujące warunki:

- a) wierzyciel wypełnił swoje zobowiązania umowne i prawne; oraz
- b) wierzyciel nie otrzymał należności w odpowiednim czasie, chyba że dłużnik nie jest odpowiedzialny za opóźnienie.

[...]

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby w ramach transakcji handlowych, w których dłużnikiem są organy publiczne:

a) termin płatności nie przekraczał żadnego z następujących terminów:

[...]

(iv) w przypadku gdy procedura przyjęcia lub weryfikacji, za pomocą której ma zostać potwierdzona zgodność towarów lub usług z umową, przewidziana jest w ustawie lub w umowie i jeśli dłużnik otrzyma fakturę lub równoważne wezwanie do zapłaty przed datą takiego przyjęcia lub weryfikacji lub w dniu ich dokonywania, 30 dni kalendarzowych od tej daty.

[...]

4. Państwa członkowskie mogą wydłużyć termin, o którym mowa w ust. 3 lit. a), do maksymalnie 60 dni kalendarzowych w odniesieniu do:

a) każdego organu publicznego prowadzącego działalność gospodarczą o charakterze przemysłowym lub handlowym, oferującego towary lub usługi na rynku i podlegającego jako przedsiębiorstwo publiczne wymogom przejrzystości określonym w dyrektywie Komisji 2006/111/WE z dnia 16 listopada 2006 r. w sprawie przejrzystości stosunków finansowych między państwami członkowskimi a przedsiębiorstwami publicznymi, a także w sprawie przejrzystości finansowej wewnątrz określonych przedsiębiorstw [(Dz.U. 2006, L 318, s. 17)];

b) jednostek publicznych udzielających świadczeń zdrowotnych, należycie uznanych do tych celów.

Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję o wydłużeniu terminów zgodnie z niniejszym ustępem, wysłała Komisji sprawozdanie dotyczące tego wydłużenia do dnia 16 marca 2018 r.

[...]

5. Państwa członkowskie zapewniają, aby maksymalny czas trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji, o której mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (iv), nie przekraczał 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania towarów lub usług, chyba że w umowie oraz w jakiegokolwiek dokumentacji przetargowej wyraźnie ustalono inaczej i pod warunkiem że nie jest to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela w rozumieniu art. 7.

6. Państwa członkowskie zapewniają, aby termin płatności ustalony w umowie nie przekraczał terminów przewidzianych w ust. 3, chyba że w umowie wyraźnie ustalono inaczej i pod warunkiem że jest to obiektywnie uzasadnione szczególnym charakterem lub szczególnymi elementami umowy, oraz aby w żadnym przypadku nie przekraczał on 60 dni kalendarzowych”.

7. Artykuł 6 dyrektywy 2011/7, zatytułowany „Rekompensata za koszty odzyskiwania należności”, stanowi:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wierzyciel był uprawniony do uzyskania od dłużnika co najmniej stałej kwoty 40 [EUR], w przypadku gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne w ramach transakcji handlowych zgodnie z art. 3 lub 4.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby stała kwota, o której mowa w ust. 1, była płacona bez konieczności przypomnienia jako rekompensata za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela.
3. Oprócz stałej kwoty, o której mowa w ust. 1, wierzyciel jest uprawniony do uzyskania od dłużnika rozsądnej rekompensaty za wszelkie [inne] koszty odzyskiwania należności przekraczające tę stałą kwotę, poniesione z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika. Mogłoby to obejmować koszty poniesione między innymi w związku ze skorzystaniem z usług prawnika lub firmy windykacyjnej”.
- 8 Artykuł 7 tej dyrektywy, zatytułowany „Nieuczciwe warunki umów i praktyki”, stanowi w ust. 1–3:
- „1. [...]
- Przy rozpoznaniu, czy warunek umowy lub praktyka są rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela w rozumieniu akapitu pierwszego, bierze się pod uwagę wszystkie okoliczności sprawy, w tym również:
- [...]
- c) czy dłużnik ma jakikolwiek obiektywny powód odstąpienia od [...]stałej kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 1.
- [...]
3. Do celów ust. 1 warunek umowy lub praktykę, które wykluczają rekompensatę za koszty odzyskiwania należności, o której mowa w art. 6, uznaje się za rażąco nieuczciwe”.

Dyrektywa 2006/112/WE

- 9 Artykuł 220 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz.U. 2006, L 347, s. 1) przewiduje:
- „Każdy podatnik upewnia się, że faktura została wystawiona przez niego, nabywcę lub usługobiorcę, lub w jego imieniu i na jego rzecz, przez osobę trzecią, w następujących przypadkach:
- 1) dostaw towarów lub świadczenia usług dokonywanych przez niego na rzecz innego podatnika lub na rzecz osoby prawnej niebędącej podatnikiem;
- [...]”.
- 10 Artykuł 226 tej dyrektywy ma następujące brzmienie:
- „Bez uszczerbku dla przepisów szczególnych przewidzianych w niniejszej dyrektywie, faktury wystawione zgodnie z przepisami art. 220 i 221, do celów [podatku od wartości dodanej (VAT)], zawierają wyłącznie następujące dane:

[...]

10) kwotę VAT do zapłaty, chyba że zastosowano procedurę szczególną, która zgodnie z niniejszą dyrektywą wyklucza podawanie takiej informacji;

[...]”.

Prawo hiszpańskie

- 11 Artykuł 8 ust. 1 Ley 3/2004, por la que se establecen medidas de lucha contra la morosidad en las operaciones comerciales (ustawy nr 3/2004 w sprawie ustanowienia środków zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych) z dnia 29 grudnia 2004 r. (BOE nr 314 z dnia 30 grudnia 2004 r., s. 42334), w wersji mającej zastosowanie do sporu w postępowaniu głównym (zwanej dalej „ustawą nr 3/2004”), stanowi:

„W przypadku, gdy dłużnik spóźnia się z dokonaniem płatności, wierzyciel jest uprawniony do uzyskania od dłużnika stałej kwoty w wysokości 40 EUR, którą w każdym przypadku i bez konieczności wyraźnego wezwania dolicza się do zadłużenia głównego.

Ponadto wierzyciel jest uprawniony do żądania od dłużnika odszkodowania tytułem wszelkich prawidłowo wykazanych kosztów odzyskiwania należności, które poniósł z powodu opóźnień w dokonaniu płatności po stronie dłużnika i które przewyższają kwotę określoną w poprzednim zdaniu”.

- 12 Artykuł 198 ust. 4 Ley 9/2017, de Contratos del Sector Público, por la que se transponen al ordenamiento jurídico español las Directivas del Parlamento Europeo y del Consejo 2014/23/UE y 2014/24/UE, de 26 de febrero de 2014 (ustawy nr 9/2017 o zamówieniach publicznych, transponującej do hiszpańskiego porządku prawnego dyrektywy 2014/23/UE i 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r.) z dnia 8 listopada 2017 r. (BOE nr 272 z dnia 9 listopada 2017 r., s. 107714) stanowi:

„Organ administracji zobowiązany jest do zapłaty ceny w terminie 30 dni od daty przyjęcia sprawozdania z postępu prac lub dokumentów poświadczających zgodność dostarczonych towarów lub wykonanych usług z umową, bez uszczerbku dla przepisów art. 210 ust. 4, a w przypadku opóźnienia będzie zobowiązany zgodnie z ustawą nr 3/2004 do zapłaty na rzecz kontrahenta w terminie 30 dni odsetek za zwłokę oraz odszkodowania z tytułu kosztów odzyskiwania wierzytelności [...]. Aby odsetki zaczęły być naliczane, kontrahent musi wywiązać się z obowiązku przedstawienia faktury do odpowiedniego rejestru administracyjnego, na warunkach określonych w obowiązujących przepisach dotyczących elektronicznego fakturowania, w należytej formie i w wyznaczonym terminie 30 dni od dnia rzeczywistej dostawy towarów lub wykonania usługi.

[...]”.

Postępowanie główne i pytania prejudycjalne

- 13 BFF, będące spółką prawa hiszpańskiego, która prowadzi działalność w sektorze odzyskiwania wierzytelności, w latach 2014–2017 nabyło od 21 przedsiębiorstw wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za dostawę towarów i usług na rzecz ośrodków medycznych związanych z organem administracji regionalnej.

- 14 W dniu 31 maja 2019 r. BFF zażądało od tego organu zgodnie z art. 8 ustawy nr 3/2004 zapłaty kwot odpowiadających kwocie głównej wraz z odsetkami za opóźnienie, a także kwoty 40 EUR tytułem poniesionych kosztów odzyskiwania należności za każdą z niezapłaconych faktur.
- 15 Ponieważ wspomniany organ nie uwzględnił tego roszczenia, BFF wniosło najpierw skargę administracyjną do organu administracji regionalnej, a następnie skargę do Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 2 de Valladolid (sądu administracyjnego szczebla prowincji nr 2 w Valladolidzie, Hiszpania), będącego sądem odsyłającym, domagając się zasądzenia od owego organu zapłaty na jej rzecz w szczególności kwoty głównej w wysokości 51 610,67 EUR wraz z odsetkami za opóźnienie, kwoty 40 EUR tytułem kosztów odzyskiwania należności w odniesieniu do każdej z niezapłaconych faktur oraz kwoty 43 626,79 EUR tytułem odsetek ustawowych.
- 16 Przede wszystkim sąd odsyłający zastanawia się nad wykładnią art. 6 dyrektywy 2011/7 w celu ustalenia, czy w przypadku roszczenia obejmującego szereg niezapłaconych w terminie faktur należy zapłacić przewidzianą w tym przepisie stałą kwotę w wysokości 40 EUR za każdą fakturę, czy też za każde roszczenie.
- 17 Następnie sąd ten zastanawia się nad zgodnością z dyrektywą 2011/7 przepisu prawa krajowego, który ustanawia 60-dniowy termin płatności w każdym przypadku i dla wszystkich rodzajów umów, składający się z początkowego terminu 30 dni na przyjęcie towarów i usług, których dostawa lub świadczenie jest przedmiotem tych umów, oraz dodatkowego terminu 30 dni na dokonanie płatności.
- 18 Wreszcie, sąd odsyłający uważa za konieczne ustalenie, czy art. 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7 pozwala na uwzględnienie, do celów obliczenia odsetek za opóźnienie w płatnościach, kwoty VAT wykazanej na niezapłaconej w terminie przez dłużnika fakturze również wówczas, gdy w dniu, w którym opóźnienie to nastąpiło, wierzyciel będący podatnikiem nie wypłacił jeszcze takiej kwoty skarbowi państwa.
- 19 W tych okolicznościach Juzgado de lo Contencioso-Administrativo n° 2 de Valladolid (sąd administracyjny szczebla prowincji nr 2 w Valladolidzie) postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującymi pytaniami prejudycjalnymi:

„Mając na uwadze przepisy art. 4 ust. 1, art. 6 i art. 7 ust. 2 i 3 [dyrektywy 2011/7]:

1) Czy art. 6 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że w każdym przypadku kwotę w wysokości 40 EUR nalicza się za każdą fakturę pod warunkiem, że wierzyciel wyszczególnił faktury w swoim roszczeniu na drodze administracyjnej i sądowej, czy też kwotę w wysokości 40 EUR należy liczyć od każdej poszczególnej faktury w każdym przypadku, nawet jeśli przedstawiono roszczenia w łącznej i ogólnej kwocie?

2) Jak należy interpretować art. 198 ust. 4 [ustawy nr 9/2017 o zamówieniach publicznych, transponującej do hiszpańskiego porządku prawnego dyrektywy 2014/23/UE i 2014/24/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 lutego 2014 r.], który ustanawia 60-dniowy termin płatności w każdym przypadku i dla wszystkich umów, przewidując początkowy termin 30 dni na przyjęcie i dodatkowe 30 dni na dokonanie płatności [w świetle motywu] 23 dyrektywy 2011/7 [...]?

3) Jak należy interpretować art. 2 dyrektywy 2011/7? Czy wykładnia tej dyrektywy pozwala uznać, że w podstawie obliczenia odsetek za opóźnienia w płatnościach, które ta sama dyrektywa

przyznaje, uwzględnia się VAT należny od wykonanej usługi, którego kwota jest ujęta na fakturze? Czy też konieczne jest rozróżnienie i określenie, w którym momencie wykonawca dokonuje odprowadzenia podatku do organu podatkowego?”.

W przedmiocie pytań prejudycjalnych

Uwagi wstępne

- 20 Na wstępie należy ustalić, czy sytuacja, w której firma windykacyjna, po tym jak organ władzy publicznej nabył od zbywających przedsiębiorstw niezapłacone w terminie wierzytelności, żąda od tego organu publicznego, na drodze sądowej, zapłaty tych wierzytelności, wchodzi w przedmiotowy zakres stosowania dyrektywy 2011/7.
- 21 W tym względzie należy przypomnieć, po pierwsze, że dyrektywa 2011/7 zgodnie z jej art. 1 ust. 2 ma zastosowanie do wszystkich płatności, które stanowią wynagrodzenie w „transakcjach handlowych”, a po drugie, że pojęcie to zostało zdefiniowane w sposób bardzo szeroki w art. 2 pkt 1 tej dyrektywy jako „transakcje między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, które prowadzą do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem”.
- 22 Aby transakcję można było zakwalifikować jako transakcję handlową w rozumieniu tego ostatniego przepisu, powinna ona zatem spełniać dwie przesłanki. Transakcja ta powinna, po pierwsze, zostać dokonana między przedsiębiorstwami lub między przedsiębiorstwami a organami publicznymi. Po drugie, musi ona prowadzić do dostawy towarów lub świadczenia usług za wynagrodzeniem (wyrok z dnia 13 stycznia 2022 r., *New Media Development & Hotel Services*, C-327/20, EU:C:2022:23, pkt 32 i przytoczone tam orzecznictwo).
- 23 W niniejszej sprawie bezsporne jest, że dochodzone roszczenia dotyczą niezapłaconych w terminie przez organ administracji regionalnej, będący organem władzy publicznej w rozumieniu art. 2 pkt 2 dyrektywy 2011/7, wynagrodzeń w zamian za dostawę towarów i świadczenie usług przez zbywające przedsiębiorstwa, a tym samym dotyczą „transakcji handlowych” w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej dyrektywy.
- 24 Nabycie tych wierzytelności i ogółu praw z nimi związanych przez firmę windykacyjną – z którego wierzyciel może skorzystać, jak wyraźnie przewiduje art. 6 ust. 3 dyrektywy 2011/7, w następstwie opóźnienia w płatnościach dłużnika, stanowi, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 16 opinii, kontynuację pierwotnych transakcji handlowych.
- 25 Sytuacja taka jak rozpatrywana w postępowaniu głównym jest zatem objęta przedmiotowym zakresem stosowania dyrektywy 2011/7.

W przedmiocie pytania pierwszego

- 26 Poprzez pytanie pierwsze sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 6 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR tytułem rekompensaty dla wierzyciela za koszty odzyskiwania należności poniesione w związku z opóźnieniem w płatnościach dłużnika jest należna w odniesieniu do każdej niezapłaconej w terminie transakcji handlowej wyrażonej w fakturze, także wtedy, gdy taka faktura została

przedstawiona – wraz z innymi fakturami – w ramach jednego roszczenia dochodzonego na drodze administracyjnej lub sądowej, i czy w takim przypadku wierzyciel jest zobowiązany do przedstawienia faktury odpowiadającej każdej z niezapłaconych transakcji handlowych.

- 27 W tym względzie należy przypomnieć w pierwszej kolejności, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/7 zobowiązuje państwa członkowskie, aby wierzyciel był uprawniony do uzyskania od dłużnika minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności, w przypadku gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne w ramach transakcji handlowych. Ponadto art. 6 ust. 2 tej dyrektywy nakłada na państwa członkowskie obowiązek czuwania nad tym, aby owa minimalna stała kwota była należna automatycznie, nawet w braku wezwania dłużnika, oraz aby zmierzała ona do zwrotu wierzycielowi poniesionych przez niego kosztów odzyskania wierzytelności. Co więcej, art. 6 ust. 3 przyznaje wierzycielowi prawo do żądania od dłużnika, oprócz minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR, rozsądnej rekompensaty za wszelkie inne koszty odzyskiwania należności przekraczające ową stałą kwotę, które zostały poniesione z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika.
- 28 Pojęcie „opóźnienia w płatnościach”, o którym mowa w art. 6 ust. 1 i 3 dyrektywy 2011/7, jako podstawa prawa nie tylko do odsetek, lecz również do minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR, zostało zdefiniowane w art. 2 pkt 4 tej dyrektywy jako wszelkie płatności, które nie zostały dokonane w umownym lub ustawowym terminie. Ponieważ dyrektywa ta obejmuje zgodnie z jej art. 1 ust. 2 „wszystki[e] płatności, które stanowią wynagrodzenie w transakcjach handlowych”, pojęcie „opóźnienia w płatnościach” ma zastosowanie, jak zauważył rzecznik generalny w pkt 28 opinii, do każdej transakcji handlowej rozpatrywanej indywidualnie.
- 29 Dyrektywa 2011/7 ustanawia tym samym związek między minimalną stałą kwotą przewidzianą w art. 6 ust. 1 a każdą niezapłaconą w terminie transakcją handlową wyrażoną w fakturze lub równoważnym wezwaniu do zapłaty. Jak wskazano bowiem w motywie 18 tej dyrektywy, faktury są równoważne z wezwaniem do zapłaty i stanowią zatem ważne dokumenty w łańcuchu transakcji handlowych, w szczególności gdy chodzi o ustalanie terminów płatności.
- 30 W drugiej kolejności należy podkreślić, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/7 określa przesłanki wymagalności minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR, odsyłając – w odniesieniu do transakcji handlowych między przedsiębiorstwami a organami publicznymi – do przesłanek wymagalności odsetek za opóźnienia w płatnościach, określonych w art. 4 tej dyrektywy.
- 31 Zgodnie z art. 4 ust. 1 tej dyrektywy państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w ramach transakcji handlowych wierzyciel, który wypełnił swoje zobowiązania oraz nie otrzymał należności w odpowiednim czasie, był uprawniony po upływie terminu określonego w ust. 3, 4 i 6 tego artykułu do odsetek ustawowych za opóźnienia w płatnościach bez konieczności przypomnienia, chyba że dłużnik nie jest odpowiedzialny za opóźnienie (wyrok z dnia 16 lutego 2017 r., IOS Finance EFC, C-555/14, EU:C:2017:121, pkt 27).
- 32 Z powyższego wynika, po pierwsze, że prawo do żądania odsetek ustawowych za opóźnienia w płatnościach oraz prawo do minimalnej stałej kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 1 dyrektywy 2011/7, powstają w wyniku „opóźnień w płatnościach” w rozumieniu art. 2 ust. 4 tej dyrektywy, a zatem dotyczą „transakcji handlowych” rozpatrywanych indywidualnie. Po drugie, owe odsetki ustawowe, podobnie jak wspomniana stała kwota, stają się wymagalne automatycznie po upływie terminu płatności przewidzianego w art. 4 ust. 3, 4 i 6 dyrektywy 2011/7, o ile spełnione są przesłanki określone w ust. 1 tego artykułu. W motywie 17 tej dyrektywy wskazano w tym

względnie, że „[p]łatność dłużnika powinna być uważana za opóźnioną, a zatem uprawniającą do odsetek za opóźnienia w płatnościach, w przypadku gdy wierzyciel nie dysponuje należną kwotą w stosownym terminie, pod warunkiem że wypełnił swoje zobowiązania prawne i umowne”.

- 33 Tymczasem z brzmienia art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/7 nie wynika, by decyzja wierzyciela o przedstawieniu temu samemu dłużnikowi jednego roszczenia obejmującego szereg niezapłaconych w terminie faktur mogła spowodować zmianę przesłanek wymagalności odsetek ustawowych za opóźnienia w płatnościach przewidzianych w tym przepisie lub przesłanek wymagalności minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR, o której mowa w art. 6 ust. 1 tej dyrektywy. Przeciwnie, okoliczność, że owe odsetki ustawowe i owa stała kwota są wymagalne automatycznie „bez konieczności przypomnienia”, zakłada, że decyzja wierzyciela w zakresie trybu odzyskiwania niezapłaconych wierzytelności jest pozbawiona znaczenia z punktu widzenia wymagalności zarówno owych odsetek ustawowych, jak i owej stałej kwoty.
- 34 Z wykładni językowej i systemowej tego przepisu wynika zatem, że minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności jest należna wierzycielowi, który wypełnił swoje zobowiązania w odniesieniu do każdej płatności, która nie została dokonana w terminie w ramach wynagrodzenia za transakcję handlową wyrażoną w fakturze lub równoważnym wezwaniu do zapłaty, chyba że dłużnik nie jest odpowiedzialny za opóźnienie.
- 35 W trzeciej kolejności taka wykładnia art. 6 dyrektywy 2011/7 znajduje potwierdzenie w celu tej dyrektywy. Zgodnie z art. 1 ust. 1 dyrektywy, interpretowanym w świetle jej motywu 3, dyrektywa ta ma na celu zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, z uwagi na negatywny wpływ tych opóźnień na płynność finansową przedsiębiorstw oraz na ich konkurencyjność i rentowność.
- 36 Tym samym dyrektywa 2011/7 ma na celu nie tylko zniechęcenie do opóźnień w płatnościach poprzez zapobieganie sytuacji, w której się one korzystnie finansowo dla dłużnika ze względu na niski poziom lub brak naliczenia odsetek za opóźnienia, ale również skuteczną ochronę wierzyciela przed takimi opóźnieniami, zapewniając mu możliwie najpełniejszą rekompensatę za poniesione przez niego koszty odzyskiwania należności (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2018 r., Česká pojišťovna, C-287/17, EU:C:2018:707, pkt 25, 26 i przytoczone tam orzecznictwo). Motyw 19 tej dyrektywy stanowi, że koszty odzyskiwania należności powinny obejmować również odzyskiwanie kosztów administracyjnych oraz rekompensatę za koszty wewnętrzne poniesione z powodu opóźnień w płatnościach oraz że rekompensata w postaci stałej kwoty powinna mieć na celu ograniczenie kosztów administracyjnych i wewnętrznych związanych z odzyskiwaniem należności.
- 37 Z tej perspektywy przedstawienie jednego roszczenia o dokonanie płatności obejmującego szereg niezapłaconych w terminie transakcji handlowych, należycie wyrażonych w fakturach lub równoważnych wezwaniach do zapłaty, nie może skutkować obniżeniem minimalnej stałej kwoty należnej tytułem rekompensaty za koszty odzyskiwania należności za każde opóźnienie w płatnościach. Takie obniżenie prowadziłoby do pozbawienia skuteczności (effet utile) art. 6 tej dyrektywy, którego celem jest, jak stwierdzono w poprzednim punkcie, nie tylko zniechęcenie do tych opóźnień w płatnościach, ale także zrekompensowanie „za koszty odzyskiwania należności poniesione przez wierzyciela”, przy czym koszty te zwiększają się proporcjonalnie do liczby płatności i kwot, których dłużnik nie spłaca w terminie. Takie obniżenie byłoby ponadto równoznaczne z przyznaniem dłużnikowi odstępstwa od prawa wierzyciela do stałej kwoty, o której mowa w art. 6 ust. 1 wspomnianej dyrektywy, bez żadnego „obiektywnego powodu”,

z naruszeniem art. 7 ust. 1 akapit drugi lit. c) tej dyrektywy. Obniżenie to sprowadzałoby się wreszcie do zwolnienia dłużnika z części zobowiązania finansowego wynikającego z ciężącego na nim obowiązku zapłaty, z tytułu każdej niezapłaconej w terminie faktury, przewidzianej w art. 6 ust. 1 stałej kwoty w wysokości 40 EUR.

- 38 Wykładni tej nie podważa argument rządu hiszpańskiego, zgodnie z którym skoro rekompensata przewidziana w art. 6 ust. 3 dyrektywy 2011/7 powinna być „rozsądna”, wierzyciel nie może powoływać się na ten artykuł w celu dochodzenia minimalnej stałej kwoty w wysokości 40 EUR za każdą fakturę przedstawioną w ramach jednego roszczenia, ponieważ prowadziłoby to do przyznania mu prawa do wielokrotnej i nadmiernej rekompensaty za koszty związane z tym roszczeniem.
- 39 Przewidziane w art. 6 ust. 3 dyrektywy prawo do „rozsądnej” rekompensaty 2011/7 „za wszelkie [inne] koszty odzyskiwania należności przekraczające tę stałą kwotę, poniesione z powodu opóźnień w płatnościach dłużnika”, dotyczy bowiem kosztów odzyskiwania należności, niezależnie od ich wysokości, które przekraczają minimalną kwotę w wysokości 40 EUR, do której wierzyciel ma automatycznie prawo na podstawie art. 6 ust. 1 tej dyrektywy, w przypadku gdy odsetki za opóźnienia w płatnościach stają się wymagalne w ramach transakcji handlowej zgodnie z art. 3 lub art. 4 tej dyrektywy. Taka rekompensata nie może zatem pokrywać ani części tych kosztów, które zostały już uwzględnione w minimalnej stałej kwocie w wysokości 40 EUR, ani kosztów, które okazują się nadmiernie wygórowane w świetle ogółu okoliczności danej sprawy (zob. podobnie wyrok z dnia 13 września 2018 r., Česká pojišťovna, C-287/17, EU:C:2018:707, pkt 22, 30).
- 40 Nie można zatem powoływać się na art. 6 ust. 3 dyrektywy 2011/7 w celu ograniczenia prawa wierzyciela do otrzymania stałej kwoty przewidzianej w art. 6 ust. 1 tej dyrektywy. Natomiast w granicach określonych w poprzednim punkcie można wziąć pod uwagę okoliczność, że wynagrodzenia z tytułu transakcji handlowych, których dłużnik ten nie zapłacił w terminie, były przedmiotem jednego roszczenia, dla celów oceny rozsądnego charakteru rekompensaty za inne koszty odzyskiwania należności poniesione w związku z opóźnieniem w płatnościach dłużnika.
- 41 W tych okolicznościach dokonywanie wykładni art. 6 dyrektywy 2011/7 w ten sposób, że minimalna stała kwota jest należna w odniesieniu do każdej niezapłaconej w terminie transakcji handlowej wyrażonej w fakturze, jeżeli została ona przedstawiona – wraz z innymi fakturami – w ramach jednego roszczenia dochodzonego na drodze administracyjnej lub sądowej, nie prowadzi do nałożenia kary na dłużnika. Takie roszczenie musi jednak umożliwiać ustalenie związku między każdą z faktur, które ono obejmuje, a odnośnymi niezapłaconymi transakcjami handlowymi.
- 42 W świetle powyższych rozważań na pytanie pierwsze należy odpowiedzieć, iż art. 6 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR tytułem rekompensaty dla wierzyciela za koszty odzyskiwania należności poniesione w wyniku opóźnień w płatnościach dłużnika jest należna w odniesieniu do każdej niezapłaconej w terminie transakcji handlowej wyrażonej w fakturze, także wtedy, gdy taka faktura została przedstawiona – wraz z innymi fakturami – w ramach jednego roszczenia dochodzonego na drodze administracyjnej lub sądowej.

W przedmiocie pytania drugiego

- 43 Zważywszy, że w ramach postępowania, o którym mowa w art. 267 TFUE, Trybunał nie jest właściwy do dokonywania wykładni krajowych przepisów ustawowych lub wykonawczych (zob. podobnie wyrok z dnia 11 czerwca 2020 r., Prokuratura Rejonowa w Słupsku, C-634/18, EU:C:2020:455, pkt 18 i przytoczone tam orzecznictwo), pytanie drugie należy rozumieć w ten sposób, że zmierza ono w istocie do ustalenia, czy art. 4 ust. 3–6 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, iż sprzeciwia się on obowiązywaniu przepisów krajowych, które przewidują w sposób ogólny dla wszystkich transakcji handlowych między przedsiębiorstwami a organami publicznymi maksymalny termin płatności wynoszący 60 dni kalendarzowych, składający się z początkowego 30-dniowego terminu w ramach procedury przyjęcia lub weryfikacji zgodności dostarczonych towarów lub usług z umową, a następnie dodatkowego 30-dniowego terminu na zapłatę uzgodnionej ceny.
- 44 W tym względzie należy przypomnieć w pierwszej kolejności, że art. 4 ust. 3 lit. a) dyrektywy 2011/7 nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia w ramach transakcji handlowych, w których dłużnikiem jest organ publiczny, aby termin płatności nie przekraczał 30 dni kalendarzowych liczonych od daty wystąpienia okoliczności faktycznych wymienionych w szczególności w ppkt (iv) tego przepisu.
- 45 W drugiej kolejności zgodnie z art. 4 ust. 3 lit. a) ppkt (iv) dyrektywy 2011/7 „w przypadku gdy procedura przyjęcia lub weryfikacji, za pomocą której ma zostać potwierdzana zgodność towarów lub usług z umową, przewidziana jest w ustawie lub w umowie i jeśli dłużnik otrzyma fakturę lub równoważne wezwanie do zapłaty przed datą takiego przyjęcia lub weryfikacji”, maksymalny termin zapłaty wynoszący 30 dni kalendarzowych należy liczyć od daty takiego przyjęcia lub weryfikacji.
- 46 Artykuł 4 ust. 5 dyrektywy 2011/7 w związku z jej motywem 26 zobowiązuje państwa członkowskie do zapewnienia, aby maksymalny czas trwania procedury przyjęcia lub weryfikacji, o której mowa w ust. 3 lit. a) ppkt (iv) tego artykułu, nie przekraczał 30 dni kalendarzowych od daty otrzymania towarów lub usług, chyba że w umowie oraz w jakiegokolwiek dokumentacji przetargowej wyraźnie ustalono inaczej i pod warunkiem że nie jest to rażąco nieuczciwe wobec wierzyciela w rozumieniu art. 7.
- 47 Z łącznego brzmienia tych przepisów wynika z jednej strony, że dyrektywa 2011/7 nie traktuje procedury przyjęcia lub weryfikacji jako właściwej transakcjom handlowym między organami publicznymi a przedsiębiorstwami, a z drugiej strony, że jeżeli procedura ta „przewidziana jest w ustawie lub w umowie”, jej maksymalny termin wynosi 30 dni kalendarzowych i może zostać przekroczony jedynie w wyjątkowych przypadkach, na warunkach przewidzianych w art. 4 ust. 5 tej dyrektywy.
- 48 W trzeciej kolejności z art. 4 ust. 6 dyrektywy 2011/7 w związku z jej motywem 23 wynika, że aby ogólny termin płatności wynoszący 30 dni mógł zostać przedłużony, takie przedłużenie musi być wyraźnie przewidziane w umowie i musi być obiektywnie uzasadnione szczególnym charakterem lub szczególnymi elementami tej umowy. Tak przedłużony termin nie może w żadnym wypadku przekraczać 60 dni kalendarzowych.

- 49 Ponadto jeżeli organ władzy publicznej wykonuje działalność gospodarczą o charakterze przemysłowym lub handlowym polegającą na oferowaniu towarów i usług lub udzielaniu świadczeń zdrowotnych, państwa członkowskie mają możliwość zgodnie z art. 4 ust. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) tej dyrektywy przedłużenia terminu płatności maksymalnie do 60 dni kalendarzowych.
- 50 Jak zauważył rzecznik generalny w pkt 47 opinii, z przepisów art. 4 ust. 3–6 dyrektywy 2011/7 w związku z tym wynika, że stosowanie do transakcji handlowych między przedsiębiorstwami a organami publicznymi terminu płatności dłuższego niż 30 dni kalendarzowych, maksymalnie do 60 dni kalendarzowych, ma charakter wyjątkowy i powinno być ograniczone do pewnych ściśle określonych przypadków, w tym w szczególności tych wyraźnie wymienionych w art. 4 ust. 4 akapit pierwszy lit. a) i b) [zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 2020 r., Komisja/Włochy (Dyrektywa w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach), C-122/18, EU:C:2020:41, pkt 44].
- 51 Ta literalna i systemowa wykładnia art. 4 dyrektywy 2011/7 znajduje potwierdzenie w celach realizowanych przez tę dyrektywę, w szczególności w celu polegającym na obowiązku nałożenia przez państwa członkowskie na organy publiczne rygorystycznych obowiązków w odniesieniu do ich transakcji z przedsiębiorstwami. Jak wynika w istocie z łącznej lektury motywów 3, 9 i 23 wspomnianej dyrektywy, organy publiczne, które realizują znaczną liczbę płatności na rzecz przedsiębiorstw, korzystają z bardziej bezpiecznych, przewidywalnych i trwałych źródeł dochodów niż przedsiębiorstwa, mogą uzyskać finansowanie na o wiele bardziej atrakcyjnych niż one warunkach oraz są w mniejszym stopniu niż przedsiębiorstwa uzależnione od budowania trwałych stosunków handlowych z klientami. Ponadto długie terminy płatności na rzecz tych organów, podobnie jak opóźnienia w płatnościach, prowadzą do nieuzasadnionych kosztów po stronie tych przedsiębiorstw, mają negatywny wpływ na ich płynność finansową i komplikują zarządzanie ich finansami, a także negatywnie wpływają na ich konkurencyjność i rentowność, gdyż z powodu opóźnień w płatnościach zmuszone są one sięgać do zewnętrznych źródeł finansowania [zob. podobnie wyrok z dnia 28 stycznia 2020 r., Komisja/Włochy (Dyrektywa w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach), C-122/18, EU:C:2020:41, pkt 46, 47].
- 52 W świetle tych okoliczności art. 4 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że ustanowienie przez państwo członkowskie w transakcjach między przedsiębiorstwami a organami publicznymi terminu płatności wynoszącego maksymalnie 60 dni kalendarzowych jest dopuszczalne jedynie na warunkach i w granicach ustanowionych w tym artykule, o których mowa w pkt 47–49 niniejszego wyroku.
- 53 W świetle powyższego na pytanie drugie należy odpowiedzieć, że art. 4 ust. 3–6 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwia się on przepisom krajowym przewidującym w sposób ogólny, w odniesieniu do wszystkich transakcji handlowych między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, maksymalny termin płatności wynoszący 60 dni kalendarzowych, także w tym w przypadku gdy termin ten składa się z początkowego 30-dniowego terminu w ramach procedury przyjęcia lub weryfikacji zgodności dostarczonych towarów lub usług z umową, a następnie dodatkowego 30-dniowego terminu na zapłatę uzgodnionej ceny.

W przedmiocie pytania trzeciego

- 54 Poprzez pytanie trzecie sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że uwzględnienie, z tytułu „należnej kwoty” określonej w tym przepisie, kwoty VAT wymienionej na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty zależy od tego, czy w dniu, w którym doszło do opóźnienia w płatnościach, wierzyciel będący podatnikiem zapłacił już tę kwotę na rzecz skarbu państwa.
- 55 Artykuł 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7 definiuje pojęcie „należności” jako „główną kwotę, która powinna być zostać zapłacona w umownym lub ustawowym terminie zapłaty, obejmującą także mające zastosowanie podatki, cła, opłaty lub koszty wymienione na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty”.
- 56 Co się tyczy literalnej wykładni art. 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7, należy zauważyć, po pierwsze, że użycie wyrażenia „obejmującą także mające zastosowanie podatki [...]” oznacza, że pojęcie „należnej kwoty” musi koniecznie obejmować kwotę VAT od dostarczonego towaru lub świadczonej usługi. Po drugie, użycie wyrażenia „wymienione na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty” wskazuje, że kwotą VAT jest kwota wskazana na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty, niezależnie od sposobu lub chwili zapłaty VAT przez podatnika na rzecz skarbu państwa.
- 57 Wynika z tego, że pojęcie „należna kwota” nie wprowadza rozróżnienia w zależności od daty, w której podatnik spełnia ciężący na nim obowiązek zapłaty na rzecz skarbu państwa kwoty VAT odpowiadającej dostarczonemu towarowi lub wykonanej usłudze, lub w zależności od sposobu uiszczenia tej kwoty na rzecz skarbu państwa.
- 58 Wykładnia ta znajduje potwierdzenie w art. 220 dyrektywy 2006/112, który reguluje wystawianie faktur i nakłada na podatników obowiązek upewnienia się, że faktura jest wystawiana w związku z dostawą towarów lub świadczeniem usług na rzecz innych podatników lub osoby prawnej niebędącej podatnikiem. Artykuł 226 tej dyrektywy wymienia dane, które muszą znaleźć się na wystawionych fakturach, w tym kwotę VAT do zapłaty. Przepisy te nakładają zatem na podatnika obowiązek wskazania kwoty VAT do zapłaty na wystawionej fakturze, niezależnie od sposobu lub chwili zapłaty podatku należnego skarbowi państwa.
- 59 W świetle powyższych rozważań na pytanie trzecie należy odpowiedzieć, iż art. 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7 należy interpretować w ten sposób, że uwzględnienie, z tytułu „należnej kwoty” określonej w tym przepisie, kwoty VAT wymienionej na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty nie zależy od tego, czy w dniu, w którym doszło do opóźnienia w płatnościach, podatnik zapłacił już tę kwotę na rzecz skarbu państwa.

W przedmiocie kosztów

- 60 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (trzecia izba) orzeka, co następuje:

1) Artykuł 6 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych

należy interpretować w ten sposób, że:

minimalna stała kwota w wysokości 40 EUR tytułem rekompensaty dla wierzyciela za koszty odzyskiwania należności poniesione w wyniku opóźnień w płatnościach dłużnika jest należna w odniesieniu do każdej niezapłaconej w terminie transakcji handlowej wyrażonej w fakturze, także wtedy, gdy taka faktura została przedstawiona – wraz z innymi fakturami – w ramach jednego roszczenia dochodzonego na drodze administracyjnej lub sądowej.

2) Artykuł 4 ust. 3–6 dyrektywy 2011/7

należy interpretować w ten sposób, że:

sprzeciwia się on przepisom krajowym przewidującym w sposób ogólny, w odniesieniu do wszystkich transakcji handlowych między przedsiębiorstwami a organami publicznymi, maksymalny termin płatności wynoszący 60 dni kalendarzowych, także w tym w przypadku gdy termin ten składa się z początkowego 30-dniowego terminu w ramach procedury przyjęcia lub weryfikacji zgodności dostarczonych towarów lub usług z umową, a następnie dodatkowego 30-dniowego terminu na zapłatę uzgodnionej ceny.

3) Artykuł 2 pkt 8 dyrektywy 2011/7

należy interpretować w ten sposób, że:

uwzględnienie, z tytułu „należnej kwoty” określonej w tym przepisie, kwoty VAT wymienionej na fakturze lub w równoważnym wezwaniu do zapłaty nie zależy od tego, czy w dniu, w którym doszło do opóźnienia w płatnościach, podatnik zapłacił już tę kwotę na rzecz skarbu państwa.

Podpisy